

**Examenreglement
cohort 2026-2028
voor leerjaar 3
van de
basis, kader en
theoretische leerweg**

VOORWOORD

Beste leerling,

Je zit nu in de bovenbouw. Dit brengt veel veranderingen met zich mee. Voor jou als derdeklasser betekent dit onder andere dat je dit schooljaar al begint met het schoolexamen. De toetsen die je maakt aan het einde van leerjaar 3 in de toetsweek, tellen mee voor het eindcijfer schoolexamen. Daar komen de cijfers uit leerjaar 4 bij en samen vormen ze je schoolexamen cijfer. Dit cijfer telt voor 50% mee bij de uitslagbepaling. De overige 50% is het cijfer dat je behaalt op je centraal examen.

Dit examenreglement vertelt je welke afspraken over het schoolexamen en het centraal examen zijn gemaakt. Ook geeft het examenreglement je inzicht in de regelgeving en afspraken die er zijn rondom herkansen, inhalen, slagingsnormen en nog veel meer. Deze regels zijn vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Deze kun je vinden op www.examenblad.nl. We raden je zeker aan om eens een kijkje te nemen op deze website. Het is belangrijk dat jij als examenkandidaat op de hoogte bent van alle regels, zodat je weet waar jij je aan moet houden. Docenten, mentoren en de teamleider bovenbouw zullen ook handelen naar deze regels. Als je tijdens het schooljaar op vragen of problemen stuit, kom dan met je vragen bij de examencommissie.

Naast het examenreglement is er een zogenaamd Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor het cohort 2026 - 2028 gepubliceerd. Dat is een overzicht van alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen die gedurende deze twee jaar worden afgenomen. Dit is zeker handig om te bekijken, zodat je weet wat je te wachten staat. Al deze onderdelen moeten gemaakt en beoordeeld worden en uiteindelijk bereiden ze je voor op de centrale examens.

Wij wensen je heel veel succes!

Namens de schoolleiding,

De examencommissie

INHOUDSOPGAVE

Algemeen	5
Het examen in leerjaar 3 en 4	8
Het schoolexamen	11
Het centraal examen	15
Berekening eindcijfers	17
Diploma, cijferlijst en certificaten	20
Opstromen en afstromen	21
Onregelmatigheden	22
Ten slotte	24

ALGEMEEN

Examenreglement en PTA

Het examenreglement wordt ieder schooljaar vastgesteld door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is Stichting CVO 't Gooi, waarvan het Hilfertsheem College een vestiging is. Daar waar dit examenreglement niet in voorziet of strijdig is met het examenreglement VO, geldt het landelijk examenbesluit VO.

Alles over het examen staat in het Eindexamenbesluit VO. Dit Eindexamenbesluit ligt bij de administratie op school maar kan ook online bekeken worden. Hierin staat dat er een examenreglement moet zijn.

Met het woord 'kandidaat' wordt iedereen bedoeld die van het bevoegd gezag examen mag doen.

Een 'examinator' is iemand die het examen afneemt.

Voor iedere leerling wordt een 'examendossier' gemaakt. Hierin komen de resultaten van alle onderdelen van het schoolexamen uit het derde en vierde leerjaar te staan.

Het 'PTA' is het Programma van Toetsing en Afsluiting. Hierin vind je alle toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen die gemaakt moeten worden. Per vak is voor elk onderdeel aangegeven wat de leerstof is, de wijze van toetsing, het gewicht van het cijfer en of de toets te herkansen is. Ook is aangegeven of een onderdeel meetelt voor de voortgang of voor het schoolexamen. Onderdelen die meetellen voor de voortgang tellen mee voor de overgang naar een volgend leerjaar. Onderdelen die meetellen voor het schoolexamen tellen mee in het uiteindelijke schoolexamen cijfer.

Het examenreglement en het PTA worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en gepubliceerd op de website. Als het PTA eenmaal is vastgesteld mogen er in het lopende schooljaar geen wijzigingen meer worden aangebracht. In uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld langdurige ziekte van een docent waarbij het vinden van vervanging te lang op zich laat wachten) worden aanpassingen aan het PTA ter goedkeuring voorgelegd aan de MR en daarna gepubliceerd op de website. Ouders worden van wijzigingen op de hoogte gebracht.

Onderwijsvisie

Op het Hilfertsheem College zijn de uitgangspunten van het leren:

1. Leren is presteren en trots mogen zijn op je prestaties. We coachen onze leerlingen vanuit hun kracht. Talenten ontdekken, erkennen en ontwikkelen staan centraal.
2. We hebben persoonlijke aandacht voor de ontwikkeling en het leerproces van de leerlingen.
3. Ons onderwijs speelt in op verschillen tussen leerlingen wat betreft tempo, niveau, talent en leerstijl.
4. Leerlingen leren en ontwikkelen zich bij ons op verschillende manieren, vanuit de theorie, maar ook door te doen en te ervaren binnen en buiten de school.
5. Leerlingen leren bij ons om zelf verantwoordelijkheid te dragen voor hun leerproces.

Voor wat betreft de inrichting van onze examenperiode voor leerjaar 3 en 4 hebben we schooleigen keuzes gemaakt. Leerjaar 3 valt uiteen in 3 periodes. Pas in de 3^e periode komt er een afsluitende toetsweek. De 1^e en 2^e periode geven docenten toetsen zoals leerlingen gewend zijn vanuit de onderbouw.

In de eerste en tweede periode heeft het PTA meer kleinere toetsen, vooral ter ondersteuning van de basisleerlingen. Gaande het jaar en met name in leerjaar 4 verdwijnen die kleinere toetsen.

Toetsen worden minimaal een week van tevoren opgegeven.

We hebben vanaf leerjaar 3 een vrij strikt herkansingsbeleid. Er is gekozen voor een heel beperkte mogelijkheid tot herkansen, omdat de ervaring leert dat veel herkansen niet veel verbetering oplevert. In uitzonderingssituaties beslist de teamleider bovenbouw welke ruimte tot herkansen gegeven wordt. Vanaf periode 3 is er een formele herkansingsregeling van toepassing (zie dit examenreglement).

Een groot struikelblok voor veel van onze leerlingen is het stapelen van achterstanden in afgenomen onderdelen. Er ligt landelijk de eis dat alle toetsen, praktische opdrachten (PO's) en handelingsdelen (HD's) afgerond zijn bij de start van het examen. We hebben ervoor gekozen om voor eind leerjaar 3 eenzelfde eis te stellen: bevordering naar leerjaar 4 gebeurt pas als alle onderdelen naar behoren zijn afgerond. Ook bewaakt het docententeam gaande het schooljaar of er achterstanden ontstaan.

Waar nodig stellen mentoren samen met ouders inhaalprogramma's vast. Bij hardnekkige achterstanden wordt hiervoor een leercoach ingeschakeld.

Speciale aandacht hebben de PO's en HD's. Leerlingen verzuimen redelijk gemakkelijk op tijd werk hiervoor aan te leveren. Met een strikte aanpak voorkomen we dat hierdoor leerlingen op achterstand komen: heldere communicatie over de opdracht en het inlevermoment + helderheid over consequenties bij niet inleveren. Vóór het einde van een periode moeten alle PO's en HD's ingeleverd zijn. Wanneer dit niet het geval is, krijgt de desbetreffende leerling een vierkant rooster. Dat betekent vanaf 08:30 tot 16:30 op school om naast de lessen te werken aan de PO's en HD's.

Het Hilfertsheem College hecht veel waarde aan haar beroepsoriënterende stages. Zowel in leerjaar 3 als in leerjaar 4 zijn hiervoor twee weken gereserveerd. Het succesvol afleggen van de stage, met de bijbehorende verslaglegging in een stageboekje, wordt als HD beoordeeld.

HET EXAMEN: schoolexamen en centraal examen

Algemeen

Je krijgt van de school de kans om je opleiding af te sluiten met het doen van het examen. De examinatoren nemen het examen af, het bevoegd gezag is verantwoordelijk.

De examensecretaris, mw. R. Bond, is samen met de leden van de examencommissie verantwoordelijk voor de organisatie van het examen en een goed verloop ervan. De examencommissie bestaat uit: mw. N. Oggel, mr. A. Meijer en mw. J. Merkenij.

De docenten houden zich met name bezig met de voorbereiding van de leerlingen op het schoolexamen en het centraal examen.

Als het woord 'examen' gebruikt wordt, wordt daarmee het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE) bedoeld.

Schoolexamen

Het schoolexamen betreft het gedeelte van het eindexamen dat geëxamineerd wordt onder verantwoordelijkheid van de school. Het schoolexamen omvat alle onderdelen die meetellen voor het vaststellen van het eindcijfer SE, zoals:

- mondelinge toetsen - becijferd
 - schriftelijke toetsen - becijferd
 - praktische opdrachten - becijferd
 - een profielwerkstuk – beoordeling O, V of G
 - handelingsdelen – beoordeling O, V of G
- . Het schoolexamen start in leerjaar 3 en eindigt in leerjaar 4.

Centraal Examen

Het centraal examen is het gedeelte van het examen dat geëxamineerd wordt onder landelijk vastgestelde normen. Er is een CSE (centraal schriftelijk examen) voor alle theoretische vakken en een CSPE (centraal schriftelijk praktijkexamen) voor het beroepsgerichte vak.

De papieren examens voor onze leerlingen van de theoretische leerweg vinden plaats op landelijk vastgestelde tijdstippen. De digitale examens voor onze basis- en kaderberoepsgerichte leerlingen worden door de school zelf in de examenperiode ingepland.

De centrale examens beginnen na de meivakantie en eindigen eind mei. Dit noemen we het eerste tijdvak. Het tweede tijdvak begint half juni. Het derde tijdvak vindt plaats in augustus.

Het onderwijsprogramma

Het gemeenschappelijke deel voor alle vmbo-leerlingen bevat vijf algemeen vormende vakken (avo-vakken): Nederlands, Engels, CKV, lichamelijke opvoeding en maatschappijleer. De laatste drie vakken worden alleen afgesloten met een schoolexamen.

Leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg hebben een profielvak; Dienstverlening & Producten (D&P). Een profielvak heeft een sterk beroepsgerichte oriëntatie. Leerling volgen voor hun profielvak vier profielmodules en vier (zelfgekozen) keuzevakken. De vier profielmodules worden tijdens het CSPE geëxamineerd. Uit de vier keuzevakken wordt een gemiddelde opgemaakt, dat meetelt als examenvak.

Tenslotte zijn er nog twee theoretische keuzevakken in het vakkenpakket van basis- en kaderleerlingen, waarin ook examen wordt gedaan.

Leerlingen uit de theoretische leerweg hebben in leerjaar 3 een vakkenpakket dat bestaat uit zeven vakken en het praktijk gebonden programma (PGP). PGP is een vak waarin leerlingen praktische kennis en ervaring opdoen in verschillende onderdelen van de arbeidsmarkt of de samenleving. Leerlingen voeren praktische, levensechte opdrachten uit bij of voor opdrachtgevers (bedrijven en instellingen) binnen en buiten school. Hierdoor ervaren leerlingen hoe het eraan toe gaat in de praktijk. Op het Hilfertsheem College sluit het praktijkgerichte programma nauw aan bij het profielvak D&P.

Eind leerjaar 3 kan een tl-leerling één of twee vakken laten vallen. Leerlingen met de ambitie om door te stromen naar de havo, moeten examen afleggen in minimaal zeven vakken. Hierbij mogen maatschappijleer, CKV en lichamelijke opvoeding niet meegerekend worden.

Een vak op een hoger niveau

Een leerling kan examen doen in een vak op een hoger niveau. Dit betekent wel dat alle onderdelen die meetellen voor het schoolexamen uit leerjaar 3 en leerjaar 4 getoetst en beoordeeld moeten zijn op hetzelfde niveau. Een beslissing om een vak op een hoger niveau te examineren heeft dus als gevolg dat onderdelen die reeds gemaakt zijn op het oorspronkelijke niveau opnieuw getoetst moeten worden op het hogere niveau.

De keuze voor een leerwerktraject

Leerlingen kunnen kiezen voor een leerwerktraject. Dit betekent een onderwijsprogramma dat bestaat uit drie dagen school en twee dagen stage. Iedere keuze vraagt maatwerk. Doorgaans wordt de keuze om een leerwerktraject te volgen tegen het eind van leerjaar 3 gemaakt. Bij uitzondering kan deze keuze ook aan de start van leerjaar 3 gemaakt worden. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld kiezen voor een leerwerktraject als de beroepskeuze al bekend is. De combinatie van het profielvak met een stage in dezelfde richting is dan een ideale voorbereiding op het MBO. Soms is noodzaak aan de orde, als de leerprestaties tegen vallen en het leerwerktraject met minder vakken een grotere kans op slagen biedt.

Aan het stagetraject zijn een aantal voorwaarden verbonden, onder andere een minimaal aantal uren dat een leerling doorbrengt op zijn stageplaats. Het lesprogramma bestaat voor een leerwerktraject uit het vak Nederlands, het beroepsgerichte vak met de vier keuzevakken en het vak rekenen. Een lwt-leerling is geslaagd als hij voor Nederlands en het beroepsgerichte vak een 'zes' of hoger haalt. En aan alle verplichtingen van de stage heeft voldaan.

HET SCHOOLEXAMEN

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamen begint in het derde leerjaar en wordt voor alle vakken, behalve maatschappijleer en CKV, afgesloten in het vierde leerjaar. De vakken maatschappijleer en CKV worden eind leerjaar 3 afgesloten. Het schoolexamen wordt afgenomen met de toetsing zoals in het PTA staat beschreven.

De definitieve cijferlijst van het schoolexamen krijg je voor het centraal examen begint. Op deze lijst staan dan ook de eindcijfers van het schoolexamen waarmee je het centraal examen ingaat.

Beoordeling in cijfers en O/V/G

De examinerator stelt voor elke schoolexamentoets het cijfer vast. De cijfers worden afgerond op één cijfer achter de komma. Het laagste cijfer is een 1, het hoogste een 10. Ook praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer.

Voor verschillende vakken moeten er ook handelingsdelen worden gedaan. Hiervoor worden geen cijfers gegeven, maar deze moeten minstens 'voldoende' gemaakt zijn. Ook voor de vakken CKV en lichamelijke opvoeding worden geen cijfers gegeven, maar moet de beoordeling 'voldoende' of 'goed' zijn. De beroepsgerichte stages moeten ook met minimaal een 'voldoende' worden afgerond evenals het loopbaandossier (LOB). Hoe alle handelingsdelen worden beoordeeld door de examinatoren, zal van tevoren bekend worden gemaakt.

'Anders' examen doen

Voor leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte kan de directeur op grond van een deskundigenverklaring toestemming geven het schoolexamen (gedeeltelijk) op een aangepaste manier te maken. De directeur bepaalt op welke manier het examen gemaakt wordt.

Bijvoorbeeld voor leerlingen die niet meer dan zes jaar in Nederland op school hebben gezeten (met inbegrip van het examenjaar) en voor wie Nederlands niet hun moedertaal is, kan de directeur toestemming geven om de toetsen op een andere manier af te nemen. Het gaat hierbij om Nederlands of een vak waarbij de Nederlandse taal van overwegende betekenis is. Het centraal examen kan met 30 minuten worden verlengd of het gebruik van een verklarend woordenboek wordt toegestaan. Kandidaten die van bovenstaande regeling gebruik willen maken moeten dit uiterlijk begin oktober schriftelijk melden. Veel van deze leerlingen zijn bij het NT-2-team bekend; ook dit team zal initiatief hiertoe nemen.

Bekendmaking van de cijfers

Het cijfer van iedere toets wordt binnen twee weken aan je doorgegeven. Je hebt het recht jouw werk in te zien voordat het definitieve cijfer wordt vastgesteld. Na iedere periode krijg je een cijferlijst waarop de gemiddelde cijfers staan.

Kloppen de cijfers?

Als je denkt dat een cijfer niet klopt, dan kun je binnen vier dagen nadat je het cijfer hebt doorgekregen vragen of er nog een keer naar het cijfer gekeken kan worden. Als het met de docent niet tot een bevredigend gesprek leidt, kan de zaak voorgelegd worden aan de schoolleiding (teamleider bovenbouw).

Cijfers en sancties

Volgens het Eindexamenbesluit VO is het niet toegestaan om bij wijze van sanctie, bijvoorbeeld als je een PO te laat inlevert, punten af te trekken van het eindcijfer. Ook is het niet toegestaan dat het niet inleveren van een PO wordt gesanctioneerd met het cijfer 1. Wat docenten wel kunnen doen, is in hun berekening van het eindcijfer punten toekennen voor op tijd inleveren van de PO.

Alleen de directeur mag, na alle partijen gehoord te hebben, bepalen dat een leerling een herkansingsmogelijkheid verliest of dat het cijfer 1 wordt ingevoerd, bijvoorbeeld als een leerling zonder geldige reden afwezig is of de kandidaat een PO of HD na aandringen niet inlevert. Het Hilfertsheem College streeft ernaar het zover niet te laten komen. Mentoren en uiteindelijk de teamleider bovenbouw worden door de vakdocent tijdig ingeschakeld om leerlingen hun opgelopen achterstanden in te laten halen. Dinsdagmiddagen worden gebruikt om leerlingen terug te laten komen, ook ouders worden zo nodig ingeschakeld. Er kan zelfs een vierkant rooster worden opgelegd totdat het gevraagde werk geleverd wordt.

Bewaren

Toetsen en opdrachten die bij het schoolexamen worden gebruikt, blijven van de school. De schriftelijke toetsen die nagekeken zijn, worden één schooljaar bewaard. Bij onderdelen van vakken waarvoor er geen cijfer wordt gegeven maar een beoordeling (bijv. 'voldoende'), wordt zo mogelijk het werk en de beoordeling bewaard, totdat de leerling van school gaat.

Richtlijnen en afspraken rondom schoolexamentoetsen

- Als je ziek bent op de dag van het afnemen van een schoolexamentoets moet dit 's morgens telefonisch (voor 08.15 uur) gemeld worden bij de conciërge. Er is dan sprake van geoorloofd verzuim en je hebt het recht op inhalen.
- Als je om een andere reden dan ziekte niet aan een schoolexamentoets mee kunt doen, moet er van tevoren om uitstel gevraagd worden. De examencommissie beslist, nadat er overleg is geweest met de examiner, of je uitstel krijgt.
- Als je te laat komt bij het afnemen van een schoolexamentoets moet je je eerst melden bij een van de leden van de examencommissie. Alleen zij kunnen toestemming geven om alsnog aan de toets te beginnen. Binnen een half uur na het begin van de toets mag je alsnog de toets maken, binnen de beschikbare tijd. Krijg je geen toestemming omdat je langer dan een half uur te laat bent, dan kun je in de herkansingsperiode dit PTA-onderdeel inhalen. Ten koste van een herkansing.
- Jassen, tassen e.d. moeten opgeborgen worden in de kluis of voorin de examenruimte staan.
- Geen mobiele telefoons in de examenruimte, ze mogen dus ook niet gebruikt worden als rekenmachine. Dit geldt ook voor horloges.
- Tijdens de toetsweek mag je de examenruimte eerder verlaten, maar pas wanneer de examiner toestemming heeft gegeven.
- Tijdens het inhaalmoment kun je gemist werk inhalen als je geoorloofd afwezig bent geweest.

Inhalen en herkansen van het schoolexamen in leerjaar 3 (periode 3) en in leerjaar 4

Iedereen heeft recht op het *inhalen* van een onderdeel van het schoolexamen als:

- a. je tijdens een bepaalde toets met een geldige reden afwezig was;
- b. je uitstel hebt gekregen.

Iedereen heeft het recht op *herkansen*; in leerjaar 3 één schoolexamen toets en in leerjaar 4 twee schoolexamen toetsen. Sommige toetsen en/of praktische onderdelen kunnen niet herkanst worden. Dit wordt dan in het PTA vermeld. Leerlingen geven hun keuze voor een herkansing door middels een herkansingsformulier. In bijzondere gevallen kan de examencommissie toestemming geven voor een extra herkansing van een schoolexamen.

Bij een herkansing geldt het hoogste cijfer. Een handelingsdeel welke met een onvoldoende is afgerond, moet opnieuw gedaan worden, totdat hij voldoende is. Dit telt niet als een herkansing.

Een uitzondering op deze herkansingsregeling is het vak maatschappijleer. Maatschappijleer heeft alleen schoolexamen toetsen, geen centraal examen. Maar het eindgemiddelde van de schoolexamen toetsen telt wel mee tijdens de uitslagbepaling. Wanneer het eindgemiddelde lager dan een 5.5 is, moet de school een herkansing aanbieden. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindgemiddelde, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt. De school vervangt dus niet het cijfer voor één onderdeel van het PTA, maar het eindgemiddelde. De school bepaalt over welke onderdelen van het examenprogramma de herkansing gaat. Omdat het gaat om een herkansing waarvan het cijfer het eindcijfer voor het vak in zijn geheel vervangt, ligt het voor de hand om een selectie uit alle onderdelen van het maatschappijleerprogramma te toetsen in de herkansing.

Klaar met het schoolexamen?

Het schoolexamen is pas echt klaar als:

- a. alle toetsen zijn gemaakt;
- b. je een 'voldoende' of 'goed' voor CKV, lichamelijke opvoeding en LOB hebt;
- c. de praktische opdrachten en de handelingsdelen afgerond zijn en met 'voldoende' of 'goed' beoordeeld zijn en voor de leerlingen van de theoretische leerweg als het profielwerkstuk met minimaal een voldoende is afgerond.

Pas op! Als één of meerdere onderdelen (zie a t/m c) voor de start van het centraal examen niet in orde zijn, mag je geen examen doen.

HET CENTRAAL EXAMEN

Algemeen

Het centraal examen bestaat uit een centraal schriftelijk of digitaal examen (het CSE) voor alle theorievakken. Voor het profielvak is het centraal schriftelijk praktisch examen (CSPE).

Inhalen en herkansen

Heb je vakken gemist tijdens het centraal examen en je had daarvoor een geldige reden, dan mag je die vakken, als dat rooster-technisch lukt, alsnog inhalen. De examencommissie beslist of de reden valt binnen de voor het examen toegestane redenen.

Je mag één vak herkansen. De leerlingen moeten deze herkansing inzetten op een vast moment: het tweede tijdvak. In uitzonderlijke gevallen kan een leerling ook gebruik maken van het derde tijdvak om zijn examen af te ronden.

Herkansing CSPE

De leerling kan onderdelen of het hele CSPE herkansen wanneer de leerling bij de uitslagbepaling nog niet is geslaagd. De leerling van de theoretische leerweg kan maar één vak herkansen. De leerling van basis- en kaderberoepsgerichte leerweg kan naast het CSPE ook een centraal examen van één theoretisch vak herkansen. Leerlingen geven aan hun mentor door wat zij willen herkansen. De mentor geeft dit door aan de examensecretaris. De examensecretaris is verplicht dit te melden bij de onderwijsinspectie.

Richtlijnen en afspraken rondom de centrale examens

- Voordat het examen begint, worden de belangrijkste afspraken en eventuele adviezen in de examenruimte even besproken. Je moet daarom 15 minuten voordat het examen begint al aanwezig zijn.
- Onmiddellijk na het uitdelen van de opgaven of het starten van de digitale examens is het helemaal stil.
- Je mag geen vragen stellen over het examen.
- Als je voor de eindtijd de examenruimte verlaat, loop je gelijk verder door, want in de gang voor het lokaal moet het ook stil zijn.
- Je krijgt voldoende kladpapier en examenpapier. Dit mag je niet zelf meenemen.

- Je zorgt zelf voor een pen met blauwe of zwarte (onuitwisbare) inkt, potlood, puntenslijper, geodriehoek, liniaal, rekenmachine enz. Je mag deze tijdens het examen niet lenen of uitlenen.
- Op examenpapier schrijf je altijd met pen. Examenwerk dat met potlood is geschreven, wordt niet nagekeken. Tekeningen maak je wel met potlood.
- Mobiele telefoons en horloges mogen niet meegebracht worden in de examenruimte.
- Tijdens het examen mag je alleen met toestemming van de surveillant het lokaal verlaten.
- De toestemming voor examentijdverlenging staat vermeld op je naamkaartje op je tafel.
- Aan het einde van de zitting mag je pas gaan als een surveillant daar het sein voor geeft.
- Je gedraagt je tijdens het examen zo, dat iedereen geconcentreerd kan werken.

Wat verder nog?

Als je zakt en je wilt het vierde jaar opnieuw doen, dan gelden de cijfers van het eerste vierde leerjaar niet meer. Wel de cijfers uit het derde leerjaar.

Als je halverwege het derde of vierde jaar op school komt en er zijn al toetsen geweest, dan worden er door de teamleider bovenbouw, in overleg met jou en de docenten, aparte afspraken gemaakt.

BEREKENING EINDCIJFERS

Het beroepsgerichte examenprogramma voor basis en kader

Het beroepsgerichte examenprogramma bestaat uit twee delen:

1 Het beroepsgerichte profielvak

Het betreft de uitvoering en toetsing van vier profielmodules als onderdeel van het schoolexamen met daarna het CSPE ofwel het praktijkexamen.

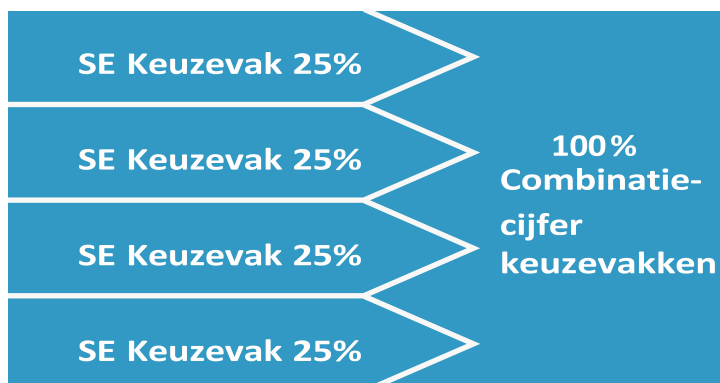
De vaststelling eindcijfer van het profielvak:

2 De beroepsgerichte keuzevakken

Deze betreffen de uitvoering en toetsing van vier keuzevakken als onderdeel van het schoolexamen.

Vaststelling eindcijfer vier keuzevakken:

Het eindcijfer beroepsgericht profielvak en het eindcijfer van de vier keuzevakken tellen beide afzonderlijk mee in de uitslagbepaling.

Het examenprogramma voor de theoretische leerweg

De tl-leerlingen maken het CSE voor de vakken die zij hebben gekozen.

Berekening van het eindcijfer voor alle andere examenvakken

Het eindcijfer wordt voor elk vak berekend uit het gemiddelde van het schoolexamen en het centraal examen. Het schoolexamen en het centraal examen hebben hetzelfde gewicht en bepalen dus ieder voor de helft het cijfer van het eindexamen.

Dit geldt niet voor het vak maatschappijleer, waarvoor alleen een schoolexamen is en eind leerjaar 3 al wordt afgesloten. Ook dit vak telt mee in de uitslagbepaling.

Geslaagd of niet

Je bent geslaagd als:

- Al je cijfers behaald bij het centraal examen gemiddeld een 5,5 of hoger zijn. Ook het behaalde cijfer voor het CSPE telt mee.
- Je eindcijfer voor het examen Nederlands minimaal het cijfer vijf is.
- Je cijfers voor elk keuzevak minimaal een vier is.
- Je voldoet aan de slagingsnorm als je:
 - ten hoogste één vijf hebt en al je andere eindcijfers zes of hoger zijn; of...
 - ten hoogste één vier hebt en al je andere eindcijfers zes of hoger zijn en tenminste één eindcijfer zeven of hoger is; of...
 - voor twee vakken een vijf hebt en al je andere eindcijfers zes of hoger zijn en tenminste één eindcijfer zeven of hoger is.
- Als je de volgende beoordelingen hebt behaald:
 - voor de vakken lichamelijke opvoeding, LOB en CKV de kwalificatie 'voldoende' of 'goed';
 - in de theoretische leerweg voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed';
 - voor de beroepsoriënterende stage in leerjaar 3 en leerjaar 4 beide met een 'voldoende' of 'goed';

DIPLOMA, CIJFERLIJST en CERTIFICATEN

Na de uitslagvergadering hoort de leerling of hij geslaagd is. Hij ontvangt dezelfde middag een lijst waarop de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen staan vermeld, met de eindcijfers voor de examenvakken en de uitslag van het eindexamen.

Tijdens de diploma-uitreiking ontvangt de leerling zijn diploma, waarop alle vakken staan vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.

Je bent cum laude geslaagd als:

- Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg:
Het gemiddelde van je eindcijfers voor het profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer een 8,0 of hoger is.
- Theoretische leerweg:
Het gemiddelde van je eindcijfers voor Nederlands, Engels, maatschappijleer, de twee algemene vakken in het profieldeel en het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel een 8,0 of hoger is.

De directeur kan aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van zijn laatst afgelegde eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, een certificaat uitreiken. Het certificaat vermeldt in ieder geval het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, de cijfers, behaald voor het schoolexamen en voor het centraal examen daarin, de soort van school waaraan het examen heeft plaatsgevonden en de datum waarop de uitslag van het examen is vastgesteld.

OPSTROMEN EN AFSTROMEN

Opstromen vanuit basis naar kader

Voor leerlingen die een basisdiploma hebben gehaald is het mogelijk om opnieuw in te stromen in leerjaar 4 om ook een kader diploma te halen. Een leerling die slaagt voor vmbo-basis en daarna doorstroomt naar vmbo-kader moet voldoen aan het volledige PTA van vmbo-kader. De leerling moet voldoen aan alle eindtermen. Als de leerling niet voldoet aan de eindtermen die in 3 vmbo-kader zijn afgerond, dan moet hij die eindtermen inhalen.

Belangrijk: ten tijde van het in gang zetten van het opstroomtraject is nog niet bekend hoeveel plek er in de kaderklassen zal zijn in het volgende schooljaar. Bij gebrek aan plek (pas bekend begin juli) kan het betekenen dat een leerling toch verwezen moet worden naar een andere opleiding. Daarom zien we erop toe dat opstroomleerlingen zich ook inschrijven voor een alternatief op het mbo.

Opstromen van kader naar de theoretische leerweg

Er is geen mogelijkheid om op te stromen van kaderberoepsgericht naar de theoretische leerweg. Dit komt door de vaak grote verschillen in vakkenpakket tussen deze twee leerniveaus. Als vakkenpakketten niet goed op elkaar aansluiten, is het risico op falen te groot. Bovendien kunnen leerlingen met een kader diploma net als leerlingen van de theoretische leerweg instromen op niveau 3 of 4 op het mbo.

Afstromen van kader naar basis in de bovenbouw

Voor kader leerlingen is het mogelijk om af te stromen naar basis als blijkt dat het kader niveau niet geschikt is. Leerlingen moeten voldoen aan het PTA van het niveau waar zij naar afstromen. Eerder behaalde eindcijfers/beoordelingen kunnen niet meegenomen worden bij het afstromen. De vakken zijn namelijk afgelegd onder een ander examenregime. Er is dan geen sprake meer van één ondeelbaar eindexamen. Het omrekenen van cijfers is niet toegestaan, omdat er programmatische verschillen zijn. De examenprogramma's zijn niet één op één gelijk, waarbij er alleen een niveauverschil is. Ook de lesstof is anders. Daarom bestaat er ook geen officiële omrekenfactor. De leerling zal dus de onderdelen die meetellen voor het schoolexamen cijfer opnieuw moeten afleggen op het juiste niveau.

ONREGELMATIGHEDEN

Als er zich onregelmatigheden voordoen tijdens het centrale examen, die het examenresultaat negatief beïnvloeden, kunnen kandidaten hiervan melding maken bij de examencommissie. Zij komen met een advies en de directeur beslist dan over de oplossing. In bijzondere gevallen kan de examensecretaris bij de inspectie een ongeldigheidsverklaring aanvragen. Indien de inspectie die toekent, mag het examen nog een keer gemaakt worden. Voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg kan vanwege het digitale examen binnen het eerste tijdvak een tweede zitting gepland worden. Voor de theoretische leerweg is men dan aangewezen op het tweede tijdvak.

Als een kandidaat (een onderdeel van) het schoolexamen en centraal examen zonder geldige reden niet maakt, of zich schuldig maakt aan fraude of een andere onregelmatigheid dan kan de directeur maatregelen treffen. Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- plagiaat plegen via schriftelijke dan wel digitaal;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
- afkijken of overleggen met anderen;
- gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen over de stof krijgen / geven bij toiletbezoek;
- antwoorden verbeteren bij bespreking van examenwerk;
- zonder geldige reden afwezig of te laat zijn bij een toets of schoolexamen;
- gebruik maken van kunstmatige intelligentie om tot een antwoord of conclusie te komen (bijv. Chatgpt);

De directeur kan een keuze maken uit de volgende maatregelen:

- het verliezen van een herkansingsmogelijkheid;
- het geven van het cijfer 1 voor een examen;
- het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het school- of centraal examen;
- het niet meer mogen deelnemen aan het schoolexamen of het centraal examen;
- het diploma en de cijferlijst pas krijgen als bepaalde onderdelen opnieuw zijn gedaan.

Als er pas na afloop van het schoolexamen een onregelmatigheid wordt ontdekt, dan kan de directeur het schoolexamen ongeldig verklaren, waardoor er niet meer aan het centraal examen meegedaan kan worden of waardoor het nodig is het examen opnieuw te doen.

Voordat er maatregelen worden getroffen spreekt de directeur met de betreffende kandidaat. Deze kan zich door een volwassene laten bijstaan. De directeur laat zijn beslissing aan de kandidaat en zijn ouders weten, mondeling of schriftelijk.

Indien er bezwaar gemaakt wordt tegen een beslissing van de schooldirectie, kan er binnen vijf dagen na ontvangst van deze beslissing een schriftelijk bezwaar voorgelegd worden aan de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. De commissie van beroep bestaat uit de directeur-bestuurder van CVO 't Gooi, een directeur van één van de twee andere CVO scholen en een lid van de examencommissie. Bij voorkeur een directeur van de ene school en het lid van de examencommissie van de andere overige school (indien dat haalbaar is).

Dit is de hoogste beroepsinstantie binnen de school. Daarna kan over een beslissing of uitspraak van de directeur-bestuurder een klacht ingediend worden bij de externe klachtencommissie waarbij de school aangesloten is.

De eindverantwoordelijkheid van het examen ligt bij de directeur.

Externe klachtencommissie:

Landelijke Klachtencommissie christelijk onderwijs

<http://www.geschillencommissiesbijzonderonderwijs.nl/commissies/klachten/landelijke-klachtencommissie-voor-het-christelijk-onderwijs>

TEN SLOTTE

In plaats van “ouders” kan onder bepaalde omstandigheden ook gelezen worden: de verzorgers of voogden.

Als er gesproken wordt over (mede)ondertekening door de ouders van de kandidaat, dan geldt dit voor leerlingen die nog geen 18 zijn.

Meerderjarigen (18 jaar en ouder) mogen zelf tekenen.

De directeur heeft het recht om de ouders van meerderjarige leerlingen inlichtingen te verschaffen over alle examenzaken, tenzij de meerderjarige schriftelijk laat weten dit niet te willen. Wanneer dit reglement geen uitkomst biedt, beslist de directeur na de partijen te hebben gehoord.